

Երեւան

«Երեւան» Երեւանի քաղաքի
պարտական քաղաքի
և քաղաքի քաղաքի
համայնքի քաղաքի

№ 9 ՀԱՅԿԵՍՏԱՆԻ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՆՈՒՅՑՈՒՄԸ 1961

579 /
1961/3

მეგობარი

ნ. ჩაჩავა

ნახატები რ. შაჰმურაძისა

არჩილი მთელ ზაფხულს სოფელში იყო. კარგად დაისვენა, მოიკეთა და სწავლის დაწყებამდე რამდენიმე დღით ადრე ჩამოვიდა თბილისში.

ხუმრობა ხომ არ არის, ახლა იგი მესამე კლასის მოსწავლეა. პირველ სექტემბრამდე სულ რაღაც ხუთი დღეა დარჩენილი და რამდენი საქმე აქვს გასაკეთებელი! ახალი წიგნები უნდა იყიდოს, სათითაოდ გადაუფურცლოს და ნახოს, რას ისწავლიან, როგორი სურათებია დახატული.

სკოლაშიც უნდა მივიდეს; ერთი სული აქვს, ვიდრე თავის კლასს—მესამე კლასს ნახავს.

უცებ რაღაც მოაგონდა, თავის მაგიდასთან მივიდა, წიგნები გადმოალაგა, შემდეგ

რამდენიმე წიგნი გვერდზე გადასდო და თელიერება დაუწყო.

რა კარგად არის შენახული ეს წიგნები, თითქოს მალაზიიდან ახლა გამოუტანიათ, თითქოს არავის უხმარიაო.

არჩილი ამ წიგნებით მთელი წელი სწავლობდა. ახლა კი აღარ სჭირდება. იგი უკვე დილია, სხვა წიგნებით უნდა ისწავლოს, ამ წიგნებს კი თედოს მისცემს, მეზობლის პატარა ბიჭს. სოფელში წასვლისას ხომ დაჰპირდა,—როცა ჩამოვალ, ჩემს წიგნებს შენ მოგცემო. ისიც უთხრა: ჩემს მერხზე დაჯექი, იგი ყველას სჯობია, მასწავლებლის პირდაპირ ღვას და ყველაფერს კარგად გაიგონებო.

ასე შეთანხმდნენ სოფელში წასვლისას. ახლა უნდა მისცეს თედოს წიგნები. მაგრამ ეს რა არის, „დედა ენა“ ვინ დახია? ყდა ვინ მოაძრო? მერე როგორ უვლიდა არჩილი ამ წიგნს, როგორ უყვარდა იგი.

ამას ავთანდილის მეტი ვინ იზამდა? მისი პატარა ძმა ხომ უფრო გვიან წავიდა სოფელში, მარტო იყო და მამის უშოვნია დრო!

არჩილი როცა შინ არის, თავის მაგიდას ახლოსაც არ აკარებს პატარა ავთანდილს. მაგრამ სოფელში წავიდა და მის ძამიკოს მამა შინ აურევია აქაურობა.

როგორ მოიქცეს ახლა? ასეთ წიგნს ხომ ვერ მისცემს თედოს! რას იტყვიან, როგორი მოწაფეა, წიგნის მოვლა არა სცოდნიაო. მერე და დახეული წიგნის ჩუქება რა საკადრისია!

უცებ მოაგონდა, რომ მისი ამხანაგის მამა მკინძავია. ისინი გვერდით ცხოვრობენ, მეზობლად. არჩილი სთხოვს, რომ წიგნი აუკინძოს, ახალს დაამსგავსოს. ძია შაქრო ძა-

ა ი, ი კ

ა. იონი

ჯერ სკოლაში ვინ გამოიძვებს,
პატარა ვარ, ერთი ბუწკა...
როგორ ვნატრობ, როგორ მინდა,
ოქტომბრული მერქვას მეცა!

მეც მინდა, რომ ჩანთით სელში
ვიჩქაროდე ადრე დილით,
მასწავლებლათ გამაუბოდე,
სულ მზად მქონდეს გაკვეთილი.

გუშინ მამამ მომიტანა
„დედა ენა“—ცოდნის კარი,
ბევრი ვფურცლავ, მაგრამ მაინც
ვერ ამოვხსენ ერთი ბუწკარიც.

მამინ დედა მომეძვებლა,
მკითხა:—ეს რა ევაფილია?
— ია!—და მეც წავიკითხე:
— ია, აი... აი, აი!

ლიან კარგი ოსტატია, ყველაზე საუკეთესო
წიგნებს ის აყეთებს, უარს როგორ ეტყვის.
არჩილი და ძია შაქროს შვილი ნიკა ხომ
მეგობრები არიან. ძია შაქროს ხომ უყვარს
არჩილი.

არჩილმა წიგნი გაზეთში გაახვია და გა-
ქულსა. კვირა დღე იყო და მეზობლები შინ
დახვდნენ. როგორ გაუხარდათ არჩილის ნახ-
ვა. შემოეხვივნენ; „როგორ გაზრდილხარ,
როგორ მოკეთებულხარ“. ძია შაქრომ კი
თაზე ხელი გადაუსვა და უთხრა:

— ადრე ჩამოსულხარ, შენი ამხანაგი ნიკა
კი ალბათ ახლა ხის კენწეროზეა და ხილს
შეეცევა. ისიც ზეგ ჩამოვა.

არჩილმა, როგორც იყო, გაბედა და ძია
შაქროს სთხოვა:

— ავთანდილს ჩემი წიგნი დაუხვევია, ეს
წიგნი თედოსთვის უნდა მიმეცა, ასე ხომ
ვერ მივცემ. მასწავლეთ, როგორ გავაკეთო
და მე თვითონ ავკინძავ.

ძია შაქროს გაეღიმა, წიგნი ჩამოართვა
და თქვა:

— კარგი საქმე გიფიქრია, არჩილ. უნდა
დავეხმაროთ. ამ წიგნს დღესვე ავკინძავ, ისე
გავაყეთებ, რომ ახალს აჯობოს. შენ კი ჩემს
ხელობას მერე გასწავლო.

სალამოს არჩილს „დედა ენა“ ხელში ეჭი-
რა. ფურცლავდა და გაკვირვებული იყო:
თითქო ხელიც არ ეხლოს ავთანდილს ამ
წიგნისათვის. რა ძვირფასი ხელობა სკოდ-
ნია, რა სანაქებო ოსტატია ძია შაქრო! შემ-
დეგ მეორე კლასის წიგნები ერთად დააწყო,
თედოს დაუძახა და უთხრა:

— აჰა, თედო, წაიღე. გადაათვალიერე,
თუ რამე ვერ გაიგო, ყველაფერს ავიხსნი და
დაგეხმარები!

ს. იორაპაპილი

ნახატები ზ. ჩოიჩიშვილისა

პატარა ნიკო გაცივდა და ავადმყოფობის დროს სამობრლოანი ველოსიპედი უყიდე. ბიჭს დიდი ხნის ნატვრა აუღრუდა, მაგრამ ჯერ სიცხე არ გამოწვდებოდა და დედამ ეზოში ველოსიპედით გასვლის ნება არ მისცა. იქ კი მის ტლამხანავეებს იმგვარივე სამობრლოანი ველოსიპედებით მარულა გაემართათ და ერთი ყრიაშული ჰქონდათ.

— რად ტირის ჩემი ნიკო?— იკითხა სახლიშემოსულმა ბიძია ავთანდილმა.

— თჱ, რა კარგ დროს მოხვედრი, — მიმართა მას ნიკოს დედა, — უნდა მომეხმარო, რომ ეს ჯოჯოხტი როგორმე დოგინში გაავაჩერო. სიცხე ოცდათვრამეტი და ორი ხაზი აქვს, ახერხებულა: გინდა თუ არა, ეზოში სათამაშოდ გამიშვიო. აბა, ამის რა შიგება შეიძლება? არა და ტირილით თვალეღვი დაისივია.

— ჰოო! მეც არა ვთქვი, რა გასჭირებია-მეთქი, ეგ საქმე თვითონ მე და ნიკოს მოგვანდე. ჩვენ ხომ დიდი ხნის მეგობრები ვართ, არა? დაჰაკა ხელო! — და ბიძია ავთანდილმა თვალცრემლიან ბავშვს თავისი ხელი გაუწოდა.

ბიჭი ჯერ უნდობად უყურებდა ბიძას და დაეჭვებული იყო, მართლა მეგობრად მოვიდის თუ არაო. მაგრამ დიდხანს არ დაალოვნა და თავისი მარჯვენა ხელით წკაპანი გაადინა ავთანდილის ხელზე, მერე სღუკუნით უამბო მიზეზი: თურმე ეზოში ჩასვლა იმიტომ უნდოდა, რომ ახალი ველოსიპედით ზაღოესა და მარხაზს შესჯირბებოდა.

— ყური მიგვე, ნიკო! — მიმართა ბიძია ავთანდილმა. — ახლა შენი ველოსიპედი, თუ იცი, საიდან არის მოსული? მოსკოვიდან თბილისამდე ორი ათას კილომეტრზე მეტი გზა გამოაუვლია. ცხადია, დაღლილი იქნება და დასვენება უნდა. თუ შენც თანახმა იქნები, მოდი, ჩვენ ასე მოვიქცეთ: ერთ კვირას დავასვენოთ. მანამ კი ზაღოეს და მარხაზმა დაე არბენინოთ თავიანთი ველოსიპედები. ისინი დაეღლებათ, დაუსუსტდებთ და მერე შენი დასვენებული ველოსიპედი ორივეს გაასწრებ. კარგი? ახლა კი დაღლილი ველოსიპედით რომ შეეჯიბრო, შეერცხვები ბიჭი და რად გინდა?

ნიკოს ბიძის ნათქვამი ჭკუაში დაუჯდა. გულრი დაიმშვიდა და თვალეზგაბრწყინებულმა წამოიძახა:

— მანამ ჩემი ველოსიპედი დაისვენებებს, მეც კარგად გავხეებ, არა, ძია ავთანდილი?

— აბა რა! ზოგამ ისიც კი არ იცის, რომ ველოსიპეს დასვენება უნდა, გაიყვანს შეჯიბრში და დაღლიდა ველოსიპედმა რა უნდა შესძლოს? ყველა უკან ჩამორჩება და პატრონს შეარცხვენს.

ბიძის სიტყვებით დაშვიდებულმა ნიკომ ოფრი მოიღინა, ორ დღეში გამოჯანმრთედა და დედაც ეზოში გასვლის უფლება მისცა. მაგრამ რაკი ავთანდილს ჰქონდა ნათქვამი, რომ ველოსიპედმა ერთ კვირას მაინც უნდა დაისვენოს, იგი ეზოში არ გაუტანია. ბავშვებთან კი დაიტრამბა:

— მოიცადეთ, ჩემმა ველოსიპედმა კარგად დაისვენოს, თუ ყველას არ გაგასწროთ!

თ. აპირიძე

დედას ვუხველოთ

გია, დედას ვუხველოთ,
ავერ მოდის ბაზრიდან.
კიბუებზე ამდენ ხილს
მარტო როგორ აზიდავს!

საქვებრის ზარი

ვ. გორანაული

ინათებდა თუ არა,
ჩაურბენდა ნაკადულს,
მოსძებნიდა ბაკიას,
ბალ-ბოტანში დაკარგულს.

დღეს სკოლისკენ პირველად
მიდის, მიუხარია,
რომ ეძახის ხმატკბილად,
ეს სექტემბრის ზარია.

„დედა ენას“ სკოლაში
დღეს პირველად გადაშლის,
ჯერ სწავლა და მერე კი
მეგობრებთან თამაში.

ჭუჭუელი

რ. მიხველაძე

ჩემი ბატის ჭუჭუელი
სასეირნოდ გაფუჭვი,
გაისწორა ბუმბული,
გადაეჭვა აუხში.

გაცურა და გავიდა,
განა ბეური იწვალა,
მხოლოდ ორი დღის არის,
ცურვა როდის ისწავლა?!

ღობილი

პაწაწინა მარინე
ქადებს აცხობს, არ ხუმრობს.
ავადმყოფი ღობილი
უნდა მოინახულოს.

ბებია და შვილიშვილი

2. ზაღმინძა

ნახატი მ. აგმაშანიძე

სექტემბერში, როდესაც ვენახებში ყურძენი კარგად დამწიფდა, მედიკო სამი წლის გახდა. იმ დილას მამამ დედოფალა და ქარვასავით ყვითელი ყურძენი მოუტანა. ისეთი ტკბილი ყურძენი იყო, რომ მედიკოს ტუჩები და თითები ეწებებოდა, ნიკაბი და ლოყებიც ყურძენის წვენით მოეთხუზნა.

დედამ რომ შვილს შეხედა, გაუკვირდა, ასეთი გათხუზნილი არასოდეს ენახა.

— მედიკო უნდა ვაბანაოთ!—უთხრა დედამ ბებიას.—თორემ დღეს მისი ღლეობაა, დაუბანელი რომ დაგვრჩეს, რას იტყვიან მისი პატარა მეგობრები.

დედის ნათქვამს მედიკომ ყური მოჰკრა და უსიამოვნოდ აიმრიზა. არ უყვარდა ბანაობა, მეტადრე საპნის წასმა, რადგან საპნის ქაფი ხშირად თვალებშიც ხვდებოდა და ისე ეწვოდა, რომ ცხარე ცრემლით ატირებდა.

— არა, დედიკო, ბანაობა არ მინდა!—დედის წინ მოწყენილი გაჩერდა და ცრემლმორეული თვალებით სახეში მიაჩერდა.

— აბა, სარკვეში ჩაიხედე, ნახე, რას ჰგავხარ!—უთხრა დედამ და ისევ ბებიას მიუბრუნდა: წყალი გავაცხელოთო.

მედიკო დედასთან რომ ვერას გახედა, ახლა ბებიას სთხოვა, არ მებანაოთო. არც ბებიამ გაუგონა; მედიკო გაიბუტა. მაგიდის ქვეშ შეძვრა და იფიქრა, აქედან არ გამოვალ და როგორ მებანავეებენო.

მოიტანეს ტაშტი, მაგრამ მედიკო გაიძახოდა:

— არ ვიბანავეებ, არ ვიბანავეებ!..

— რას იმალები, რადგან არ გინდა, ნუ იბანავეებ!—უთხრა განგებ დედამ,—შენს მაგივრად ბებია იბანავეებს, შენ კი იარე ავრე ქუშქუანი!..

მედიკოს გავხარდა და მაგიდის ქვეშოდან უფრო უარესად მოთხუზნილი გამოვიდა.

— მომეხმარე, გენაცვალე, ბებია ვაბანაოთ!—ტკბილად უთხრა მედიკოს დედამ.—აბა, მოიტანე ტოლჩა და წყლის დასასხმელად მოემზადე.

იგი მაშინვე სიხარულით გაიქცა ტოლჩის მოსატანად. მოარბენინა და კუდში არხენინად დასდევდა დედას.

ჩაუკენჭა

ა. კახიძე

აქეთ ნუში, იქით ნუში,
ნუნუ ცრუ და ბაიყუში,
ყვედას წვრილად ჩაუკენჭა,
რაც კი ვუთხარ ჩუმად ყურში
გავებუტე, მაგრამ არც ეს
არ ჩააგდო აინუწში.

ნახატი ზ. კახანაძისა

მედიკომ ტაშტის ახლოს სკამზე დააწყო საპონი და წითელი ფაფუკი ღრუბელი. მერე სავარცხელიც მოიტანა. რომ ბებიას დავარცხნა თავისი ვერცხლივით თეთრი და ბზინვარე თმები.

— აი, წყალიც გაცხელდა. დედამ ცხელი წყლით სახეს ქვაბი გადმოიღო და ცივი წყლით გაანელა.

— ბებია, აბა, მოემზადე, იბანავე, — უთხრა მედიკომ ბებიას.

— ბებია ამ პატარა აბაზანაში ვერ მოთავსდება, თორემ ბანაობაზე უარს როგორ იტყვოდა. მოდი, შვილო, შენ იბანავე.

დედამ მედიკოს ისე უცებ გახალა ტანსაცმელი, რომ ბავშვმა ხმის ამოდებაც ვერ მოასწრო. ჩასვეს მედიკო წყალში და რაღას იზამდა?

— მარტო ფეხები, ჰო, დედიკო?

მედიკოს თბილი წყალი ესიამოვნა, ახლა უკვე თვითონაც ისხამდა წყალს თავისი ხე-ლით.

— საპონს არ წამისვამ, არა, დედიკო? — ეხვეწებოდა მედიკო.

— უსაპონო ბანაობა როგორ შეიძლება. ნუ გეშინია, ბებია ისე წავისვამს საპონს, რომ თვალში არ მოგახვედრებს! — დაუყვავა დედამ.

— თვალები არ გაახილო, გენაცვალე, დახუჭული გქონდეს! — აფრთხილებდა ბებია.

— კიღვი, კიღვი დამასხით წყალი! — მედიკოს ისე გაუტკბა ბანაობა, რომ ახლა უკვე თვითონ ეხვეწებოდა დედასა და ბებიას.

მედიკოს მოუხდა დაბანვა, ვარდისფერ სახეზე ლურჯი თვალეები იებივით მოუჩანდა. როდესაც თეთრწინწკლებიანი ლურჯი ჩითის კაბა ჩააცვებს და თმებზე ბანტიც გაუკეთეს, დედამ თქვა:

— აი, რა კარგი გოგო ხარ, სუფთა და მშვენეირი!

ფ ა თ ლ

ა. ბოლქვაძე

სწავლის დრო რომ მოვიდა, დედამ და-
თუნა სკოლაში წასაყვანად მოამზადა: უუი-
და ჩანთა, სამელნე, კალაში, წიგნები, ფე-
რადი ფანქრებიც არ დავიწყებია.

დადგა ზირველი სექტემბერი.

დათუნა სკოლის ფორმაში გამოეწყო,
ფორმას ჯიბეებიც ეკერა; ამ ჯიბეებში
ბებომ კანფეტები ჩაუყარა, თან გააფრთხი-
ლა: მხოლოდ დასვენებაზე შეექცევი, გაიკე-
ვაკვეთილზე არ გაბუღო ჭამაო!

— კარგი!—დაეთანხმა დათუნაც, მაგ-
რამ დაზირება დაზირებდ დაჩნა: ჩვენს და-
თუნას სწორედ ვაკვეთილზე მოენატრა ფო-
ჩინი კანფეტი. გადაწვიტა, მარტო დაგუ-
დავო, და ჯობიდან ამოაძვრინა. მერე კი სულ-
მა წასძლია:

ჩემად ვაკვეთავო, — კბილებიც მო-
უჭირა, მაგრამ კანფეტს სულაც არ ედარღუ-
ბოდა დათოსი, ისე სმამაღლა დაიძახა
„კენიტ“, რომ ეველა მისკენ მიასხდა: მას
სწავლებელიც და მოსწავლელებიც.

მოსწავლეებმა კაციცინეს. მასწავლებელმა
კი შენიშნა:

— ვაკვეთილზე ჭამა არ შეიძლება! ეს
ხომ სელს შეგვიძლის სწავლაში?

შერცხვენილმა დათუნამ ვაკვეთილი
კანფეტი შერხში შეაკგო. იქ მას ახალთახა-
ლი „დედა ენა“ დასჯდა და ტკბილი კვერ-
დებით ზედ მიეწება.

— კანფეტები წიგნის დასასურვლად კი
არ მოეცევი!—გაჯავრდა ბებო, როცა დას-
რილი „დედა ენა“ ნახა.

ღღეს ათასგვარი საშუალება გავგაჩნია, რომ ჩვენი
ამბები სასწრაფოდ შევაცხოინოთ შორეულ ქვეყნებ-
ში მყოფ ადამიანებს. ძველად კი ამბის გადაცემა ძა-
ლიან ძნელი იყო.
წინათ პირველყოფილი ადამიანები შორიშორს გა-
დასახებდნენ ხოლმე ერთმანეთს და ასე ჩააღწევდა
ხმა შორეულ ადგილზე.

მ. ნარკოტიკი

კი სანამდე არ ამოუკია,
ფიცის მინამ უტრიალა,
განზე ხედუბგაშეკრილმა
დაგრეილმა კულანმა!

მ. პანაკეა

ტყეშია მისი ხადგომი,
ღმე არ უშავის ბილია,
თუ თავი დიდად არ ფსოსს,
კული ხაკოლ ძვირია.

შინაურები თუ უშავის,
მარტებს დღე მტკარია,
მისი წუბლით ნადიროც
მრავალი დამუქროთ.

გაღის-გამოდის სხვისი,
გაკრიალა ფიცარი,
გულში ამოსდის ქორი,
რა პისი, გამოცდის!

კლ. სპირიტუ

ზოგი ზინის, ზოგი ხისა,
ქვევით წულო, ზევით—ისა.

კაცის მსუფთე შვირია,
იგი თავისი მტრია.

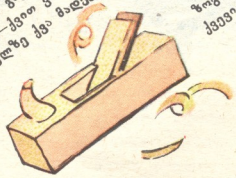

ნახატები ი. პეტროვილიძისა

მ. ვიქინსები

პირზე ხორთუმი,
კულზე მარია,
გაფუროილი ვარ
წარამარია.

დამბეჩავეს ქალემა,
წუბლით ვერვის გაყენდე,
თუ ვეროშობ—ქვით ვარ ნაცემი,
არა და—გულზე ჭეხა ბადებს.

როდესაც დამწერლობა შემოიღეს, მორბენალს ავა-
ლებდნენ პაპირუსზე, ტყავზე, თიხის ფილებზე დაწე-
რილი წერილები წაეღო. გაიბენდა იგი კარგა დიდ
მანძილს, მერე მეორე მორბენალი დახვდებოდა გზა-
ზე, მეორეს მესამე სცვლიდა და მესამეს—მეოთხე ხან
კი მორბენალს თან არაფერი მიჰქონდა, თვითონ იყო
ციცხლი წერილი:
გასაგზავნ მონას ბატონი თავს გადაპარსავდა და
ზედ მეღნით დააწერდა ხაიდუმლო ცნობას. როცა მონ-
ანას თმა ამოუვიდოდა, გზას გაუყენებდნენ, დანაშულ
ადგილას ისევე გადაპარსავდნენ თავს და დაწერილს ამო-
კეთხავდნენ.

მელის ფესხაცხელები

ს. ლარიკაძე

ნახატი ზ. ქავთაძისა

პატარა ფარვატი თვალს ვერ აშორებდა ზღვის პირად სველ ქვიშაზე დაყრილ ტილოს ფესხაცხელებს.

ზღვა აღერსიანად დგაფუნობდა, შორიანხლოს უდარდელად თამაშობდნენ მდიდრის შვილები; იცი-ნოდნენ, მზიარული ჟრიაშულით დასდევდნენ ერთი-მეორეს, ფერად ბუშტებს უშვებდნენ.

ფარვატი კი მხოლოდ ამ ფესხაცხელებს დასცქეროდა და აღარაფერი ახსოვდა ქვეყანაზე... ვგონებ, კარგად უნდა მოერგოს ფეხზე! მეგრე და როგორ გამოადგებოდა სკოლაში! მაშინ აღარ ჩამორჩებოდა თავის ტოდ-მეგობრებს, ცეკვა-თამაშოვც ჩაერეოდა, სკოლის სცენაზეც ითამაშებდა...

ერთიმეორეს დადევნებუდი ტალღები მსუბუქ შხეფებდა ასკვებოდა ნაპირს. ტალღების ხმაურზე გოგონას მამა გაახსენდა. მამამისი მებაღური იყო და წინათ აუარებელი თევზი მოჰქონდა შინ. რა ბედნიერი იყო მაშინ ფარვატი! მამა სუფრაზე გვერდით მოისვამდა ხოლმე გოგონას და ცხელ დავაშს მოლუტებავდა.

მაგრამ ამ ზამთარს მამა ვეღარ დაბრუნდა სახლში. ზღვაზე ქარიშხალი ამოვარდა, მეთევზეების ნაფები დაღწა და ბევრი მეთევზე დაიხრჩო.

ფარვატის მამაც დაილუპა. კიდევ კარგი, რომ კეთილი ადამიანები გამოუჩნდნენ და სწავლას არ დაანება თავი. ახლა დედა მუშაობს მეთევზეთა არტელში და ლუკმა-პური არ ენატრებათ. ოღონდ გოგონამ ახალი ფესხაცხელების ყიდვა როგორ სთხოვოს დედას, რომელიც წვეს იწყვეტს მუშაობით?

საქართველოში მაღალ მთებზე ბევრი ციხე-კოშკია აშენებული: ეს ციხე-კოშკები ერთმანეთს ცეცხლით ელაპარაკებოდნენ. აი, მაგალითად, საზღვარი მტერმა ვაძლიოლანა. საზღვარზე აგებულ ციხის თავზე ცეცხლს დაანთებდნენ. როგორც კი ამ ცეცხლს მეორე ციხე-კოშკიდან დაინახავდნენ, ახლა იხინიც გააჩაღებდნენ ცეცხლს. ახე ვაძლიოლანა ცეცხლი ციხიდან ციხეზე. ხალხი სწრაფად იგებდა მტრის შემოსევას და ემზადებოდა დასახვედრად.

—როგორ გაბედე, რატომ ახლე ხელი სხვის ნივთებს?

—ვილაცას დაუყრია, დედა, ძველებია და არავის სჭირდება.

—ეგ ფეხსაცმელები ხომ სხვისია, ვისმე დარჩებოდა. ახლა ვინ იცის, როგორ დაეძებს!

—დედიკო, მე რომ ფეხსაცმელები არა მაქვს? ფეხშიშველი ხომ ვერ გავად სკოლის სკენაზე.

—ახლავე გაიხანდე და სადაც იყო, იქვე დააწყვე! გესმის?!

ფარვატმა თავი ჩაქინდრა და მთელი სახე აიღწეა. ზღვისაკენ მიმავალ ფეხებზე უკან რჩებოდა. ასე ეგონა, ეს სველი ქვიშაე, ეს ბადრი მთვარე ნიშნს უგებდნენ. გოგონამ მიიბრინა პლაჟზე და ფეხსაცმელები იქვე დაყარა, სადაც დიდას იპოვა. ზღვის ტალღა მძიმედ მიგორავდა ნაპირის გასწვრივ, ზღვის მოქცევა დაიწყო. მთვარე კი თითქოს თვადსუბობანას თამაშობდა, ხან ღრუბელს მოეფარებოდა, ხან ისევ გამოაჭყეტდა თავადს.

უცებ უზარმაზარი ტალღა მოასკდა ნაპირს და იქვე ჩაცუცქული ფარვატი მოუღონდნელობისაგან შეერთა. როცა ხედახდა გადაავლო თვადი სველ ქვიშას, ფეხსაცმელები აღარსად იყო. ტალღამ ისინი მსუბუქად გაიტაცა და სამუდამოდ წაიღო. ირგვლივ მხოლოდ თვადუწვეფნი ქვიშა და ზღვა დარჩა...

ატრებული ფარვატი გაიქცა შინისაკენ. დედა გარეთ იდგა და უცდიდა. გოგონა გულამომჯდარი მიეკრა დედას და გამხდარი მხრები ტირილით აუთრთოლდა.

—რა გავგანჩია, რა გავიტანო სახლიდან? რა მივყიდო მეძველმანეს, რომ ფარვატი ფეხსაცმელებით გავაზარო?—ფიქრობდა ფარვატის დედა და შვილს გულში იხუტებდა.

თარგმანი ნ. თოფჩიშვილისა

დაბინდა. ხალხი თანდათან გაიკრიფა პლაჟიდან, ფარვატი კი ფეხს არ იცვილიდა. მარტო ისლა დარჩა ზღვის პირას ნაპოვენ ფეხსაცმელებთან. ბავშვმა მორიდებით გადაადგა მათკენ ნაბიჯი: აილოს თუ არა?! სანაპიროზე ადამიანის ქაუქანება აღარ იყო... გოგონამ სწრაფად დასტაცა ხელი ფეხსაცმელებს და ფეხი შიგ ჩააჭყო. „მედე გამოკრილია!“—წაიჩურჩულა გახარებულმა და არც კი უგრძენია, რომ ტრილს ფეხსაცმელები სილით იყო სავესე. ფარვატმა შინისაკენ მოაპკურცხა.

- მოხვედი, შვილო? ეგ რა გაცვია?
- ესენი პლაჟზე ვიპოვენი, დედა!

როცა აღამიანმა ცხენი მოიშინაურა, მორბენალი ზიკრიკები ცხენებზე შესვეს. ისინი ხაგანგებო ხადგურებზე ცხენს იცვლიდნენ და გზას განაგრძობდნენ. უფრო გვიან ფოსტას ეტლით გზავნიდნენ. სასწრაფო წერილების გადასაცემად მტრედი და ძალით გამოიყენებ.

უცნაური ფისო

ბატარა გოგონა რაღაცას ხატავდა. ფისო სკამზე შესკუპებულიყო და გულდასმით შესცქეროდა.

— რას აკეთებ? — კითხა ფისომ.

— სახლს გინახტავ, ჩემო ფისო.

— მერე თუ სახლია, რატომ ფანჯარა არა აქვს? ხომ იცი, ფისუნებს ფანჯრებიდან გადაძრომა გვიყვარს.

— ახლავე გავუკეთებ, — უპასუხა გოგონამ და დახატა ფანჯარა.

— სახლს ბაღიც უნდა ჰქონდეს, რომ გაიყვირონ, — უთხრა ფისომ.

გოგონამ დახატა ბაღი, მერე — ვაშლის ხე, ბუჩქები და ოქროსთევზებიანი აუზი. ოქროს თევზების დანახვაზე ფისო სიხარულით აკრუტუნდა.

შემდეგ გოგონამ ბაღს ღობე შემოავლო, წიწილეები და ბატები არ დაიკარგონო. ფისოს ესეც ძალიან მოეწონა.

— თაკვები არ იქნება? — კითხა ფისომ.

— ოპ, არა, არა.

— კი მაგრამ ვინ უღარაუგებს ჩემს სახლს?

— დარაჯსაც მოგიყვან, მას როგვა ეტყევა, — მიუგო გოგონამ.

ცუგრია როგვას ხსენებაზე ფისომ კული აიზოცა.

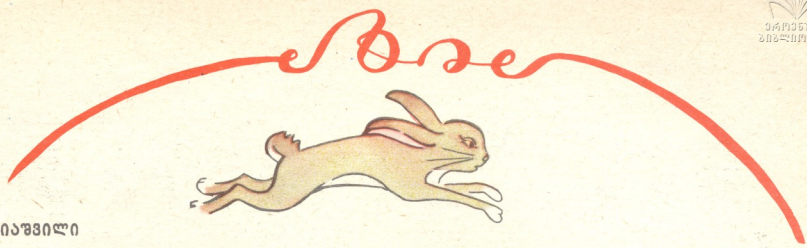
— არ მომწონს შენი სახლი, მე არ ვიცხოვრებ შიგ! — თქვა და წავიდა.

ჩვენი აზრით კი ეს ძალიან სარგია შეგიძლიათ თქვენც დახატოთ?

ინგლისურიდან თარგმნა გ. ლოლიძემ

შ ღვაზე გემებიდან ერთმანეთს ესაუბრებოდნენ ზარის რეკვით, ფარნებით, ჩირაღდნებით და ფერადი ალმებით. თითოეული ალაში თითო ახოს და ზოგჯერ ხიტყვასაც ნიშნავდა. შემდეგ გამოიგონეს სემაფორული ანბანი: ორი შატრა ალმის საშუალებით ერთმანეთს ამბებს გადასცემდნენ.

5. აღნიშვნილი

ძია კოტემ ალიკოსა და გიას პატარა ბაჭია აჩუქა და თან უთხრა: თქვენ იცით, როგორ მოუვლითო. ბიჭებმა საიდანღაც გალია გამოუნახეს ბაჭიას და ჩიტის რძესაც არ აკლებდნენ. ალიკო რომ სტაფილოსა და კომბოსტოს დაუყრიდა, გია წყალს მოუბრუნებდა. მავისუფლად ვერ უშვებდნენ გართო, რადგან ძია კოტემ ფაფურთხილა: კურდღელი ჯერ უნდა შეიჩვიოსო. ბაჭიას უცებ დეტყუო ალიკოსა და გიას ხელი: გასუქდა, გალამაზდა, ხშირად ბიძანდა თათებით პირისახეს. გალიასთან მოსულ ბიჭებს რომ დაინახავდა, თათებზე დასკუბდებოდა და სულ ხელებში შესტკერილათ: აბა, რა მომიტანეთო. თანდათან მიჩვეია თავის პატარა მეგობრებს და იმათაც იფიქრეს: უკვე შეიძლება ეწოში ცოტა ხნით გავეშვათო.

— მე გამოვიყვან გალიიდან,—თქვა ალიკომ.

— რატომ შენ, მე გამოვიყვანე შენი საკუთარი ბაჭია ხომ არ არის,—უპასუხა გიამ.

— გახსოვს, გუშინწინ რომ დაგეზარა გალიის გაწმენდა და შენს მაგივრად მე გავეწმინდე? მაშინ ხომ კარგი იყო!..—ნიშნისმოგებით წასძახა ალიკომ.

— სამაგიეროდ ბევრი კომბოსტო ხომ მივეტანე!.. ბაჭიას მე უფრო ვუყვარვარ, რომ დამინახავს, მცნობს კიდევ.

— როგორ არა, შენ უყვარხარა!.. მე რომ დამინახავს, სულ კუნტარუშობს,—გაბრაზდა ალიკო.

— მოდი და ბაჭია ჩვენს წინ დავსვათ, ვისთანაც პირველად მივა, ის უფრო მყვარებია, გინდა?—უთხრა გიამ.

ბიჭებმა ბაჭია გალიიდან გამოიყვანეს, მოშორებთ დასვეს და თან ათას საალერსო სახელს ეძახდნენ. ბაჭია უკანა თათებზე დასკუბდა, ყურები ააცნცარა, ტურები ააწკაპუნა, სახაცილოდ დააჭყიტა წითური თვალები, ერთი ისკუპა, ღობეს გადაეცლო და ტყისავე მოსუბა.

დარჩნენ ბიჭები პირში ჩალაგამოვლებულები. ახია ალიკოზე და გიაზე. აბა, ვის შეუყვარდებოდა მაჩხუბარა ბიჭები?

გახშირდა წერილების მიჯან-მოტანა. ფოსტა თანდათან აახლოვებდა ხალხს ერთმანეთთან. ვაჩნდნენ წერილების დამტარებლები—ფოსტალიონები. მაშინდელ ქალაქებში კურები მოკირწყლული არ აუო, წვიმისაგან ატალახებულ გზებზე გავლა შეუძლებელი ხდებოდა. ფოსტალიონი თაფებებზე შემდგარი არიგებდა წერილებს. მერე ველოსიპედს გამოიყენეს, უფრო გვიან აღმამიანებმა გამოიგონეს ავტომობილი, ხოლო შემდეგ რკინიგზა და მატარებელი. წერილები ახლა უფრო სწრაფად მიდი-მოდიოდა.

ლობეშკია

მ. ნოზაძე

ზღაპარი

ნახატი ქ. აბოქაძისა

დიდი ხნის წინათ ერთ ველზე შეიკრიბნენ მთისა და ბარის ფრინველები: არწივი და მიმინო, გვრიტი და მტრელი, ვნოლი და კაკაბი, ბულბული, თოხიტარა, ჭინჭრაქა და სხვა მრავალი.

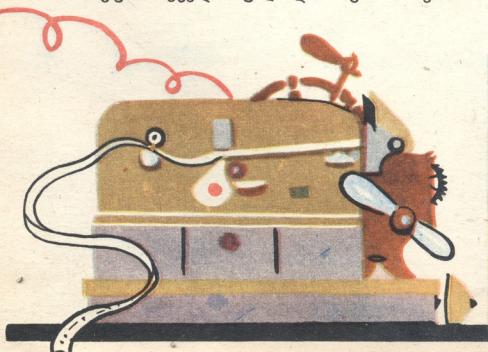
ბევრი იჩხავლეს ფრინველებმა და ბოლოს დაადგინეს, რომ ცხოველებივით მათაც აერჩიათ მეფე.

მეფობა ყველას უნდოდა, მაგრამ თავისი

თავის დასახელება სირცხვილად მიაჩნდათ. ბოლოს ჭინჭრაქამ თქვა:

— ხედავთ, აგერ რა კარგი ბატკანი დადის და დაბღავის?! ეგ უთუოდ მეცხვარეს დაეკარგებოდა. ჰოდა, ვინც შესძლებს, ბატკანი ფარაში მიიყვანოს, მეფედაც ის იყოს!

ჭინჭრაქის აზრი მოეწონათ. რიგ-რიგობით სცდიდნენ ბატკნის აყვანას, მაგრამ ადგილიდან ვერ ძრავდნენ. ჭინჭრაქა მიხვდა, მეფე-

გავიდა კიდევ კარგა ხანი. აღაშინებმა შექმნეს ელექტრო-ტელეგრაფი და მერე კი — ტელეფონი. ეს ტელეგრაფი მარტივად იყო გაკეთებული. დაჭერდით ზელს დილაკს, ჩაერთვებოდა აპარატი და გაირბენდა დენი ხაზზე. ახლა მეორე ქალაქში ან მაშურდებოდა აპარატი და ქალაქის ლენტზე დაიწერებოდა სიტყვები.

უმავეს ტელეგრაფი — რადიო გამოიგონა რუსმა მეცნიერმა ალექსანდრე პოპოვიმ.

ახლა ტელეგრაფი და ტელეფონი ჩვენი ქვეყნის ყველა ქალაქსა და რაიონშია მოწყობილი. ტელეფონით ლაპარაკი შეიძლება ძალიან შორეულ ქვეყნებშიც.

ბა არწივს არ ასცდებოდა, და შეუმჩნეველად შეუძვრა ბუმ-ბულში. არწივმა მართლაც ჰაერში აიტაცა ბატკანი და მიიყვანა ფარაში. ჭინჭრაქა კი გამოუძვრა მას ბუმბულთან, მეცხვარესთან მიფრინდა და ჰკითხა:

- ბატკანი ხომ არ დაგიკარგავს?
- დამეკარგა.
- აგერ, მოგიყვანე და ჩაიბარე!

ამასობაში ფრინველებიც მოგროვდნენ. ჭინჭრაქა შეეგება მათ და დაიკვება:

- ბატკანი მივიყვანე და მეცხვარეს ჩავაბარე.
- არა, მე მივიყვანე!— იძახდა არწივი.

მაგრამ ჭინჭრაქამ მეცხვარე დაიმოწმა და არწივს რაღა ეთქმოდა? ფრინველები საგონებელში ჩავარდნენ: ეს ერთი ციკქნა ჭინჭრაქა მეფედ როგორ დავისვათო! ბოლოს კაქკაქმა ურჩიათ:

- პირობის თანახმად ხომ ჭინჭრაქა უნდა ავირჩიოთ მეფედ? მოდიოთ, ერთი ც დავაჯლოთ: ჭინჭრაქა წავიდეს და ღობეებში ისეთი ჩხირი მოძებნოს, რომელიც არც სწორი იქნება და არც მრუდე, არც მსხვილი და არც წვრილი, არც მოკლე და არც გრძელი. მანამდე კი ჩვენი მეფე არწივი იყოს, რადგან ის ყველაზე ღონიერია.

ფრინველებმა კაქკაქს მხარი დაუჭირეს და ბუდეები-საკენ გაფრინდნენ.

ჭინჭრაქა კი მას შემდეგ დაძვრება ღობეებში და ისეთ ჩხირს დაემებს, რომელიც არც სწორი იქნება და არც მრუდე, არც მსხვილი და არც წვრილი, არც მოკლე და არც გრძელი, მაგრამ ვერა და ვერ უპოვია. ამიტომ ფრინველების მეფედ დღესაც არწივია. ჭინჭრაქას კი ხალხმა მეტსახელად ღობემჭერალა შეარქვა.

ღღებს დედამიწაზე კი არა, უკვე კოსმოსთან ვამყარებთ კავშირს.
ხაბჭოთა თანამგზავრებზე და საჰაერო ხომალდებზე დადგმული ხელსაწყოები გადმოგვცემს ცნობებს ვარსკვლავებიდან.

მერე კი ინფინრებმა ტელევიზორები დაამზადეს. მაღლე ტელეფონს „თვალებს“ გაუკეთებენ და თქვენს მსახურებს დაინახავთ კიდევ.
არა მარტო ლაპარაკი შეგიძლიათ შორეულ ქვეყნებთან, ჩალებთ აპარატში სურათს და რამდენიმე წუთში დედამიწის ზურგზე, სადაც მოისურვებთ, მიიღებენ მის ზუსტ ანბეჭდს.

პინოქიოს

თავდასუსვად

რის პატრონი მანჯაფუქო გამონდა. შავი, დაუვარცხნელი წვერი კოცებამდე დაღსრედა, ნახშირივით შავი თვალები გაღმოეკარკლა და ხელში სქელი მათრახი ეჭირა.

— რა არეულობა შემოიტანე ჩემს თეატრში! — და-
ულრილა მანჯაფუქომ პინოქიოს და განზე გაიხშო. —
მაშაშენს რა პქვია?

— ჯეპეტო, — მიუგო პინოქიომ.

— რა ხელღობის კაცია?

— ერთი ღარიბ-ღატაკია. საწყალმა უკანასკნელი
ქურთუკი გაიხადა და ანბანი მიყიდა.

— აჰა, ხუთი ოქრო, — უთხრა მანჯაფუქომ და
ბრტყვილა ოქროს ფულეები გაუწოდა. — გაიქეცი და
მამას მიურბენინე.

პინოქიომ ათახი მადლობა გადაუხადა და შინას-
კენ მოჰკურცხლა. ცოტა რომ გაიარა, გზად კოჭლი
მელა და ბრმა კატა შემოეყარა.

ქოლრი ნახატები დ. ხახუშავილი

პინოქიოს შესვლამ თეატრში დიდი აღტაცება გა-
მოიწვია.

— ჩვენი პინოქიო! — დაიხახეს ერთმანდას თოჯინე-
ბა, — მოდი ჩვენთან, პინოქიო!

პინოქიომ ისკუბა, ერთი ფეხი დირიჟორს დაჰკრა
თავზე და სცენაზე გაჩნდა. ამ დროს თოჯინების თეატ-

— გამარჯობა, პინოქო, — მიხსალმა მელა და თა-
ვი დაუკრა.
— ჩემი სახელი საიდან იცო? — გაუკვირდა ბიჭს.
— მამაშენს კარგად ვიცნობ. საწყალი გუშინაც
ვნახე, სახლის წინ იდგა და სიცივისაგან კანკალებდა.
— საცოდავი მამარემი! — თქვა პინოქიომ, — მაღლო-
ბა ღმერთს, ამიერიდან აღარ იკანკალებს. მე ძველი
პინოქიო როდი ვარ, მდიდარი კაცი გაგზნდი.
— შენა? — მელამ და კატამ სიცილი დააყარეს.
პინოქიომ ხუთი ოქრო დაანახტა.

— მაგ ფულით რას აპირებ? — შეეკითხა ცბიერი
მელა.
— პირველ რიგში მამილოს ღამაშე კურთუხს ვუყუ-
დი, მერე კი ჩემთვის ანბანს შევიძენ.

— ანბანი რაღად გინდა ნეტავ?
— როგორ თუ რად მინდა? სკოლაში უნდა ვიარო
და კარგად ვისწავლო.

— შემომხედე ერთი, — დაიწუწუნა მელამ, — სწავ-
ლამ არ ჩამაგდო ამ დღეში? — და თავისი მოტეხილი
ფეხი უჩვენა.

— ახლა მე შემომხედე, — უთხრა კატამ, — სულე-
ლურმა სწავლამ დამთხარა ორივე თვალი.

— ყური არ აახოვო მაგათ, პინოქიო, — ჩამოძახა
ხილან შაშვამა.

კოტა გზა რომ გაიარეს, უცებ მელა შერჩერდა და
ხის კიკუნას ახე მიმართა:

— არ გინდა, ორი მაგდენი ოქრო რომ გკონდეს?
— რატომაც არა, მაგრამ როგორ?

— სულ უბრალოდ. ჩვენ ბრიყვთა ქვეყანაში მივ-
დივართ, თუ გინდა, შენც ჩვენთან იარე.

— არა, — თქვა პინოქიომ, — ალბათ საწყალ მამარემს
თვალბი გზისაკენ მოექცა. ვინ იცის, როგორ მელო-
დებს!

— კარგად მოიფიქრე, პინოქიო, — გაუმეორა კატამ,
— თუ გინდა, რომ შენი ხუთი ოქრო ასად და ათასად
გადაიქცეს, ჩვენთან წამოდი. გაგიგია ბრიყვთა ქვე-
ყანა? იქ ერთი ჯადოქარული შინდღობაა. პატარა ორშოს
ამოსხრი და შეე ერთ ოქროს ჩააგდებ. მერე მიწას მი-
აყრი, ორ სათლ ჰის წყალს დახახამ და ორ ფიორ
მარილსაც წააყრი. დაწვები და მშვიდად დაიძინებ.
მეორე დღეს მიხვალ და რას ნახავ! იმ ადგილას ხე
ამოსულა და ზედ ოქროს ფულები დაუხხამს!

— უი, რა კარგია! — წამოიყვირა პინოქიომ და ხაჩ-
ქაროდ დაეთანხმა, — ნახევარს ჩემთვის დაგიტოვებ,
ნახევარს თქვენ მოგცემთ.

ბევრი იარეს თუ კოტა იარეს, ერთ დუქანს მიაღ-
წიეს და მედლექნის ღამის გასათევი მოსხოვეს.

— ახლა ორი თთახი გვიშოვე, — უთხრა მელამ, —
ერთი პინოქიოსთვის, ერთი — ჩვენთვის. იცოდე, შუა-
ღამისას უნდა გაგვადგოძო. დიდი გზა გვიდევს წინ.

პინოქიომ ტკბილ ხიზმერებში იყო, რომ მედლექნემ
კარზე მიუკაკუნა.

— ჩემი მეგობრები მზად არიან? — იკითხა ხის კა-
ტუნამ.

— რაღა დროისაა, ორი საათის წინ წავიდნენ.

— ვახშმის ფული თუ გადაიხადეს?

— რას ბრძანებთ! ასეთ შეურაცხყოფას როგორ
მოგაუყენებდნენ.

— ფსუს! სულაც არ მეწყინებოდა!
პინოქიომ დანახარჯი გადაიხადა და გზას გაულ-

გა. უცებ რაღაც შრიალი მოესმა. პინოქიომ ტომრებში გახვეული ორი ლანდი შენიშნა. ფული ენის ქვეშ დამალა და გაქცევა დააპირა.

— ან ფული, ან სული! — უობრეს ყაჩაღებმა ხის კაცუნას.

პინოქიომ ხელები გაასახსავა, არაფერი არა მაქვსო. მაგრამ შიშისაგან ფულები პირში აუწკრიალდა.

— ერთი ამას უყურე, ფული პირში არ დაუმალავს! — შესძახეს ერთხმად და ეცნენ პინოქიოს. — გადმოყარე ახლავე!

მელამ ცხვირში სტაცა ხელი, კატამ — ნიკაშში, მაგრამ ვერა და ვერ გააღებინეს პირი. პინოქიო, როგორც იქნა, ხელიდან დაუძვრა მათ და, რაც ძალი დაღინე ჰქონდა, მოჰკურცხლა. მირბის პინოქიო, მისდევენ დანაშაუმატვევებული ყაჩაღები. ბოლოს ხის კაცუნა ერთ ცაცხვის ხეზე აცოცდა და კენწეროზე მოექცა. ყაჩაღებმა ქვევიდან ცეცხლი შეუთთეს. პინოქიომ იფიქრა, ცულად არის ჩემი საქმეო. ხის კენწეროდან გადახტა და გაიქცა. წინ რაღაც პუჟუკიანი გუბე დახვდა. ერთი, ორი და სამი! — ისკუპა პინოქიომ და მეო-

რე ნაპირზე მოადინა ბრაგვანი. ისკუპეს ყაჩაღებმა და შოგ წყალში მოადინეს ტყაპანი.

— გამათბო ბანაობა, სინიორებო!—მეორე ნაპირიდან გასმახა პინოქიომ.

ხის კაცუნას ეგონა, ყაჩაღები დაიბრჩობიანო, მაგრამ მიიხედა და რას ხედავს! ხადაცაა დაეწევიან. ამ დროს შორით ერთი პატარა სახლი შენიშნა. პინოქიომ უკანასკნელი ძალ-ღონე მოიკრიბა, სახლთან მიიბრძნა და დააკაუნა. ფანჯარაში დაეფარაღისფერთიანმა გოგონამ გადმოიხედა.

— ლამაზო გოგო,—შეებგეწა პინოქიო,—კარი გამოიღე, შემობრალე უბედურის! ყაჩა...

სიტყვა აღარ აცალეს, ყაჩაღებმა ხელი დასტაცეს პინოქიოს და წაათრიეს. ხის კაცუნა ისე კანკალებდა, რომ ფულებს პირში სულ წკრიალ-წკრიალი გაჰქონდა. გოგონა კი აღარხად ჩანდა.

—ახლაც არ გააღებ პირს!—დანით აშინებდნენ ყაჩაღები.

— იცა, რა ვუყოთ,—მოიფიქრა ერთმა,—ხეზე ჩამოვკიდოთ.

ხის კაცუნას ხელ-ფეხი გაუტერეს და მუხის ზეზე ჩამოჰკიდეს. თვითონ იქვე დახსდნენ და დაელოდნენ, როდის დააღებდა პირს. გალიდა დრო, ბიუს პირი ისევ მაგრად მოექუმა. ყაჩაღებს ლოდინი მომეზრდათ და წავიდნენ იმ მიმდით, რომ მეორე დღეს პინოქიო უკვე პირდაღებული დახვდებოდათ.

ხის კაცუნა სიკვდილის პირას მიდგა, მაგრამ არამც და არამც პირს არ აღებდა. ამ დროს ფანჯარაში კვლავ გამოჩნდა დაეფარაღისფერთიანი გოგონა. პინოქიო ამ დღეში რომ დაინახა, უბრძანა ბუს, კოდალას, ძალდა და ჭრიქინას, საწყალი ბიჭი ხიდან ჩამოეხსნათ და მისთვის მიეგვარათ.

— დიდი ხანა ვცნებობდი, დედა მულოდა, როგორც სხვა ბავშვებს მყავთ,—შესჩივლა პინოქიომ კე-

თილ ფერიას,—მე თქვენ დედას დაგიძახებთ. ოღონდ მასწავლეთ, როგორ უნდა მოვიქცე, რომ დიდი გავხდე?

— ხის კაცუნები არ იზრდებიან,—აუხსნა გოგონამ.

— ოჰ, როგორ მომეზრდა ხის კაცუნად ყოფნა!—შესჩივლა პინოქიომ კეთილ ფერიას,—კაცად აღარ უნდა ვიქცე?

— თუ კარგ ბიჭობას გამოიჩენ, სულ იოლი საქმეა,—დაამიდა ფერია.

— განა ცული ბიჭი ვარ?

— კარგი ბიჭი გამგონეა, კარგი ბიჭი მართალს ამბობს, სკოლაში სიარული ეხალისებია, შენ კი—არა.

— დღეიდან სულ გამოვიცვლები. ვისწავლი, ვიმუშავებ, რასაც მეტყვით, ყველაფერს გაგიგონებთ, ოღონდ კაცად გადავიქცე!—შესმახა აღტაცებულმა პინოქიომ.

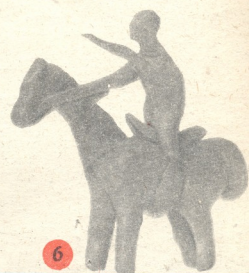
იტალეთრიდან თარგმნა

ლ. შერბეშ

1. „მიფორინვენ ჩიტებზე“
ხატი მანანა მალაშვილისა,
4 წლის. თბილისი.
2. „სახლი“. აპლიკაცია ელი-
კო პატარუაშვილისა, 7 წლის.
ნაფარეული.
3. „სკოლისკენ“. ნახატი შარი-
ნე ივანიშვილისა, 5 წლის.
ლაგოდეხი.
4. „ბებემოცის შვილი“, ნაძერ-
წი **გია ლაშხისა**, 4 წლის.
თბილისი.
5. „მოტოროლოცრზე“
6. „ცხენსანი“ {ნაძერწი
თინა ჩირინაშვილისა, 9 წლის.
თბილისი.

უღის მხატვრობა ეკუთვნის შ. მხალაძეს

რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი. სარედაქციო კალენდარი: ი. გრიშაშვილი, კ. გოგიაშვილი, მ. აყვალა მრგვლიშვილი (რედაქტორის მოადგილე), ა. სიხარულიძე, ნ. უნაჭოშვილი, შ. ცხალაძე (სამხატვრო რედაქტორი) ზამრცხვის ოცდამეოთხეათა წელი ფასს 20 კაპ.

ტექ. რედაქტორი ი. არღიშვილი რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ დაუბრუნდებათ

გამომცემლობა „ნაპადლეტი“, აჭაქციის მხარეთ: თბილისი, პუბლიკის ქოხი. 81, ტელ. 537-38, გამოც. შვედ. № 455, სტამბის შვედ. № 2508 ტრაჰი 21500 გელმოწოდება დასაბუხად 21/VIII 1961 წ.

ფრანკო დატვილია ლითონგებურ ბეჭდის ფარიაში

Д И Л — ежемесный детский журнал ЦК АКСМ Грузии и Республиканского совета организации юных пионеров им. В. И. Ленина № 9 сентября, 1961 г. Тбилиси, прощ. Пахтаева 91.